

MPSC अभ्यास साहित्य 2024

The **Satpura Range** is a hill range in central India. The range begins in eastern Gujarat and runs east through **Maharashtra and Madhya Pradesh** before ending in **Chhattisgarh.** The range runs parallel to the Vindhya Range to the north, and these two east-west mountains divide the Indian Subcontinent into the Indo-Gangetic plain in the north and the **Deccan Plateau** in the south. This article will explain to you about **Satpura Range** which will be helpful in Geography preparation for the MPSC exam.

सातपुडा रांग ही मध्य भारतातील एक डोंगररांग आहे. ही डोंगररांग पूर्व गुजरातमध्ये सुरू होते आणि छत्तीसगडमध्ये संपण्यापूर्वी महाराष्ट्र आणि मध्य प्रदेशमधून पूर्वेकडे जाते. ही श्रेणी उत्तरेकडील विंध्य पर्वतरांगेला समांतर चालते आणि हे दोन पूर्व-पश्चिम पर्वत भारतीय उपखंडाचे उत्तरेकडील इंडो-गंगेचे मैदान आणि दक्षिणेकडील दख्खनचे पठार असे विभाजन करतात. हा लेख तुम्हाला सातपुडा डोंगररांगबद्दल समजावून सांगेल जो MPSC परीक्षेसाठी भूगोल तयारीसाठी उपयुक्त ठरेल.

Satpura Range

- Satpura Range is a hill range in western India that is part of the **Deccan plateau**.
- The hills run for 560 miles (900 kilometres) over the broadest region of peninsular India, across the states of **Maharashtra and Madhya Pradesh.**
- The range runs parallel to the **Vindhya Range** to the north, and these two east-west mountains divide the Indian Subcontinent into the Indo-Gangetic plain in the north and the **Deccan Plateau in** the south.
- The watershed between the **Narmada** (north) and **Tapti** (south) rivers is formed by the range, whose name means "**Seven Folds.**"
- The **Satpura Range**, which comprises the **Mahadeo Hills** to the north, the Maikala Range to the east, and the **Rajpipla Hills** to the west, has peaks that rise beyond 4,000 feet (1,200 metres).
- The eastern range receives more rainfall than the western range, and the eastern range, along with the **Eastern Ghats**, form the eastern highlands wet deciduous forests ecoregion.
- The **Narmada valley dry deciduous woods** ecoregion includes the range's seasonally dry western part, as well as the Narmada valley and the western Vindhya Range.
- The **Satpura range** joins the hills of the **Chotanagpur Platea**u at its eastern end.
- The **Satpura Range** is a horst mountain range bounded to the north by **Narmada Graben** and to the south by the considerably smaller but parallel Tapi Graben.
- The **Satpura Mountains** are predominantly made up of schists, granites, and quartzites that are coated with basalt lavas.
- The peaks are usually plateau-like in shape, having sharp southern slopes and gentler northern slopes.
- The hills are heavily fragmented by river valleys, and fault scarps have developed. **Teak, sal, and bamboo deciduous forests** cover the range.

सातपुडा पर्वतरांगा

- सातपुडा पर्वतरांगा ही पश्चिम भारतातील एक पर्वतरांगा आहे जी दख्खनच्या पठाराचा भाग आहे.
- टेकड्या ५६० मैल (९०० किलोमीटर) द्वीपकल्पीय भारतातील सर्वात विस्तृत प्रदेशात, महाराष्ट्र आणि मध्य प्रदेश राज्यांमध्ये पसरत्या आहेत
- ही पर्वतरांग उत्तरेकडील विंध्य पर्वतरांगेला समांतर चालते आणि हे दोन पूर्व-पश्चिम पर्वत भारतीय उपखंडाचे उत्तरेकडील इंडो-गंगेचे मैदान आणि दक्षिणेकडील दख्खनचे पठार असे विभाजन करतात.
- नर्मदा (उत्तर) आणि ताप्ती (दक्षिण) नद्यांमधील पाणलोट श्रेणीद्वारे तयार होते, ज्याच्या नावाचा अर्थ "सात पट" असा होतो.

MPSC अभ्यास साहित्य 2024

- **सातपुडा पर्वतरांगा,** ज्यामध्ये उत्तरेला महादेव टेकड्या, पूर्वेला मायकाला पर्वतरांगा आणि पश्चिमेला राजपिपला पर्वतरांगांचा समावेश आहे, ज्यामध्ये 4,000 फूट (1,200 मीटर) उंच शिखरे आहेत.
- पूर्वेकडील पर्वतश्रेणीमध्ये पश्चिम श्रेणीपेक्षा जास्त पाऊस पडतो आणि पूर्वेकडील पर्वतरांगा, पूर्व घाटासह, पूर्वेकडील उच्च प्रदेशातील आई पर्णपाती जंगले इकोरीजन तयार करतात.
- नर्मदा खोऱ्यातील कोरड्या पर्णपाती वुड्स इकोरीजनमध्ये रेंजचा हंगामी कोरडा पश्चिम भाग, तसेच नर्मदा दरी आणि पश्चिम विंध्य पर्वतरांगांचा समावेश होतो.
- सातपुडा रांग तिच्या पूर्वेकडील छोटानागपूर पठाराच्या टेकड्यांशी मिळते.
- सातपुंडा पर्वतरांगा ही उत्तरेला नर्मदा ग्रॅबेन आणि दक्षिणेला बऱ्यापैकी लहान पण समांतर तापी ग्रॅबेनने वेढलेली एक प्रचंड पर्वतरांग आहे.
- सातपुडा पर्वत प्रामुख्याने शिस्ट, ग्रॅनाइट्स आणि कार्टझाईट्सने बनलेले आहेत जे बेसाल्ट लावाने लेपित आहेत.
- शिखरे सामान्यतः पठारासारखी असतात्. तीक्ष्ण दक्षिणेकडील उतार आणि हलक्या उत्तरेकडील
- उतार
 टेकड्या नदीच्या खोऱ्यांमुळे मोठ्या प्रमाणात विखुरल्या आहेत आणि फॉल्ट स्कार्प्स विकसित झाले आहेत. साग, साल आणि बांबूची पानझडी जंगले व्यापलेली आहेत.

Satpura Range - Significance

- The **Satpura range** is home to a profusion of national parks, hill stations, reserves, and cities, attracting a large number of people each year.
- Pachmarhi is sometimes referred to as the "Queen of Satpuras."
- **Pachmarhi** is a hill station and a popular tourist destination for trekking, fishing, and other outdoor sports.
- Its unusual species, vast biosphere reserves, numerous falls, rivers, and rugged terrain are among its many attractions.
- The highest point of the **Satpura Range**, **Dhupgarh**, is also located here.
- A graben is a valley with an escarpment on each side formed by the downward displacement of a block of land.
- A graben is frequently seen with horsts, and the two combined indicate tensional pressures and crustal straining.
- The **Satpura Range** is a **horst**, which is an elevated fault block surrounded by conventional faults.
- The Satpura and Vindhya ranges divide the Indian Subcontinent into the **Indo-Gangetic plain** of northern India and the **Deccan Plateau** of southern India.

Conclusion

The Satpura Range is a central Indian hill range. The range starts in eastern Gujarat and extends east across Maharashtra and Madhya Pradesh before reaching Chhattisgarh. the mountain range in India, located on the northern Deccan Plateau, between the Narmada and Tapti rivers' valleys The range runs parallel to the Vindhya Range to the north, and these two east-west mountains divide the Indian Subcontinent into the Indo-Gangetic plain in the north and the Deccan Plateau in the south.

निष्कर्ष

MPSC अभ्यास साहित्य 2024

सातपुडा पर्वतरांग ही मध्यवर्ती भारतीय पर्वतरांग आहे. ही पर्वतरांग पूर्व गुजरातमध्ये सुरू होते आणि छत्तीसगडमध्ये पोहोचण्यापूर्वी महाराष्ट्र आणि मध्य प्रदेशात पूर्वेकडे विस्तारते. नर्मदा आणि ताप्ती नद्यांच्या खोऱ्यांमधील उत्तर दख्खनच्या पठारावर स्थित भारतातील पर्वत रांग उत्तरेकडील विंध्य पर्वतरांगेला समांतर चालते आणि हे दोन पूर्व-पश्चिम पर्वत भारतीय उपखंडाला इंडो-गंगेच्या मैदानात विभागतात.

